

Sprawozdanie z działalności Sekcji Filozofii Technologii za rok akademicki 2014/2015

Sekcja Filozofii Technologii to sekcja tematyczna Koła Naukowego Studentów Filozofii Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, mająca wspierać podejmowanie refleksji nad postępem naukowo-technologicznym oraz skutkami istnienia i rozrostu technosfery.

Utworzenie Sekcji nastąpiło 25 marca 2015 roku decyzją zarządu Koła w odpowiedzi na wniosek złożony na podstawie art. 17 ust. 2 Statutu Koła Naukowego Studentów Filozofii Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Wnioskodawcy – lic. Maksymilian Czaja, lic. Mariusz Klimas, Adam Ożarek, lic. Jakub Palm oraz mgr Sławomir Wilk – na opiekuna Sekcji wybrali dra Jakuba Gomułkę, na przewodniczącego powołali autora niniejszego sprawozdania, na wiceprzewodniczącego zaś – lic. Maksymiliana Czaję.

W roku akademickim 2014/2015, na przestrzeni blisko 2,5 miesiąca, odbyło się łącznie 6 spotkań. Sumarycznie rzecz biorąc, wzięły w nich udział 4 unikalne istoty (wraz z opiekunem), zaś do 8 rozesłano z wyprzedzeniem 7 omawianych tekstów.

Początek działalności przypadł na dzień 19 marca, kiedy to jeszcze przed formalnym powołaniem Sekcji do istnienia zainteresowani zgromadzili się w siedzibie Koła, aby zdefiniować, czym jest technologia oraz które nurty filozoficzne o niej traktują. Rozważaniom

pomogła lektura publikacji autorstwa Józefa Bańki¹. Kolejne spotkanie odbyło się 30 marca; tekst Brunona Latoura² stanowił podstawę dyskusji o rodzajach artefaktów tworzonych przez człowieka. Od trzeciego zebrania rozpoczęto cykl dotyczący zagadnień ontologicznych, a zarazem futurologicznych, w ramach którego zapoznano się z utworami Dona Ihde'a³ i Keekoka Lee⁴ (20 kwietnia), Jana Kyrre Berga Olsena⁵ (4 maja), Iaina Thomsona⁶ (18 maja) oraz Nika Bostroma⁷ (1 czerwca).

W międzyczasie Sekcja podjęła się współorganizacji I Międzyuczelnianej Konferencji Filozoficznej Kół Naukowych Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie i Akademii Ignatianum w Krakowie *Postęp: uczyłowieczenie czy odczyłowieczenie?* Wydarzenie to odbyło się 13 maja i miało status konferencji naukowej o zasięgu krajowym; wzięło w nim udział łącznie 25 prelegentek i prelegentów.

Blok tematyczny *Implikacje postępu technologicznego* został inaugurowany przez dra Jakuba Gomułę (UPJPII), który wygłosił wykład wprowadzający do rozważań, skupiając się na Stanisława Lema poglądach na technologię. Prezentacją zatytułowaną *Etyka udoskonalania Michaela Sandela – inżynieria genetyczna wobec natury ludzkiej* mgr Barbara Żmuda (UPJPII) odpowiedziała na pytanie, czy terapia genowa prowadzi do odczyłowieczenia. Następną prelegentką, mgr Paulina Wąż (UPJPII), w referacie *Wpływ postępu na*

¹ J. Bańka, *Filozofia techniki. Człowiek wobec odkrycia naukowego i technicznego*, Katowice 1980.

² B. Latour, *Ekologia polityczna przeciw naturze*, „Krytyka Polityczna” (2008) 15, s. 170–180.

³ D. Ihde, *Foreword*, [w:] *New waves in philosophy of technology*, ed. J. K. B. Olsen, E. Selinger, S. Riis, Basingstoke 2009, s. VIII–XIII.

⁴ K. Lee, *Homo faber: the unity of the history and philosophy of technology*, [w:] *New waves in philosophy of technology*, dz. cyt., s. 13–39.

⁵ J. K. B. Olsen, *Becoming through technology*, [w:] *New waves in philosophy of technology*, dz. cyt., s. 40–61.

⁶ I. Thomson, *Understanding technology ontotheologically, or: the danger and the promise of Heidegger, an American perspective*, [w:] *New waves in philosophy of technology*, dz. cyt., s. 146–166.

⁷ N. Bostrom, *The future of humanity*, [w:] *New waves in philosophy of technology*, dz. cyt., s. 186–215.

relacje kobiety i mężczyzny przedstawiła kwestie ingerencji postępu w instytucję małżeństwa, matek zastępczych oraz uprzedmiotawiania dziecka. Mgr Sławomir Wilk (UPJPiI) przybliżył w trzeciej z prelekcji tytułową, transhumanistyczną koncepcję *Człowieka Ery Osobliwości*. Wystąpieniem *Transhumanizm jako konsekwencja (kontr?) antropocentrycznej topografii postępu technologicznego* lic. Jakub Palm (UPJPiI) wskazał na tendencję antropomorfizacji artefaktów oraz przeciwstawny jej gradient technologizacji umysłu rozszerzonego. Piąty prelegent, lic. Zbigniew Dziadosz (UPJPiI), w *Perfekcji techniki Friedricha Jüngera jako zapowiedzi zdominowania człowieka przez technologię* rozpatrzył zagrożenie degradacji człowieka poddającego się – w imię dążenia do doskonałości – racjonalnemu algorytmowi postępowania. *Odczłowieczenie w walce o Śląsk Cieszyński*, wygłoszone przez mgra Stanisława Tokarza (UPJPiI), stanowiło studium przypadku opisujące wpływ jednoczesnego posiadania surowców i rozwiniętej infrastruktury na bezpieczeństwo omawianego regionu. Marcin Woźniak (Fundacja Optimum Pareto, Polskie Stowarzyszenie Transhumanistyczne, UJ) zaprezentował *Optimum Pareto – zrównoważony postęp* i zwrócił uwagę na wykorzystanie efektywności Pareto jako strategii rozwojowej w obszarach polityki środowiskowej, problematyki praw podstawowych oraz rozwoju sztucznej inteligencji. W końcowej prelekcji, *Kilku uwagach na temat znaczenia postępu technologicznego z perspektywy filozofii nauki*, mgr Marek Jakubiec (UJ, UPJPiI) zestawiał klasyczne problemy z zakresu tytułowej dyscypliny z perspektywą tworzenia nauki przez istoty niebędące ludźmi. Blok został zwieńczony dyskusją panelową.

Ostatnie spotkanie, które miało miejsce 1 czerwca, stanowiło również okazję do zaplanowania działań Sekcji na kolejny rok akademicki. Wśród propozycji pojawiły się: cykl comiesięcznych prelekcji wygłaszanych przez członków Sekcji i/lub badaczy spoza UPJPiI, organizacja konferencji naukowych oraz założenie czasopisma naukowego poświęconego filozofii technologii.

Jakub Palm